

Avviser ensretting

– Om det er slik at forfattere skriver bra fordi de har gått på en skrive-skole, så bør skolene legges ned, mener litteraturprofessor. I går ble forfatterskolene stilt til veggs under Litteratur på Blå.

KULTUR

Av Dag Eivind Undheim Larsen

«For å si det spissformulert så tenker jeg at forfatterskolene har vært ødeleggende for det litterære liv de siste 15 årene», sa litteraturkritiker Cathrine Krøger til NRK.no i 2007.

Siden opprettelsen av de første forfatterskolene på 1980-tallet, har debatten rast rundt dem. I går kveld var forfatterskolene tema under arrangementet «Litteratur på Blå» i Oslo. Her ble skolenes betydning diskutert av representanter fra de nordiske landene. En av problemstillingene var om de litterære skolene førte til en ensretting av litteraturen.

Blant de mest kjente forfatterskolene i Norge, finner vi Skrivekunstakademiet i Bergen, Forfatterstudiet i Bø og Forfatterstudiet i Tromsø. Karl Ove Knausgård, Olaug Nilssen, Jonny Halberg og Trude Marstein er noen av de mange kjente norske forfattere som har vært elever ved disse forfatterskolene.

Men på tross av listen med berømte elever, så mener Staffan Söderblom, professor i Litterær gestaltning ved Universitetet i Göteborg, at forfatterskolene har hatt liten påvirkning på litteraturen som skrives.

Overdreven betydning

– Om det er slik at forfattere skriver bra fordi de har gått på en skrive-skole, så bør skolene legges ned, sier Söderblom. Ifølge ham kan påstandene om ensretting enkelt motbevises ved å peke på alle bøkene som er utgitt av forfattere som har vært elever ved skrive-skolene.

Han mener forfatterskolenes betydning er overdrevet:

– De fleste forfatterne behersker skrivekunsten før de går inn dørene på en forfatter-skole. Det vi tilbyr ved litterær gestaltning i Göteborg er et sted hvor skrivelystne kan møtes og diskutere litteratur og tekster. Det dreier i stor grad om selve samtalen om

SAMTALER: Dersom man skal snakke om forfatterskolenes betydning, må det være at de har vært et sted hvor man kan snakke om litteratur, mener Staffan Söderblom, professor i Litterær gestaltning ved Universitetet i Göteborg.

FOTO: CAROLINE ANDERSSON, BONNIER/WIKIMEDIA COMMONS

FAKTA

Forfatterskoler:

■ Blant de mest kjente forfatterskolene i Norge er Skrivekunstakademiet i Hordaland, Forfatterstudiet i Bø og Forfatterstudiet i Tromsø. I tillegg har også forlaget Aschehoug en egen forfatter-skole.

■ Flere anerkjente norske forfattere har vært elever ved disse forfatterskolene: Blant annet Karl Ove Knausgård, Jonny Halberg, Trude Marstein, Sigmund Løvåsen og Ingrid Storholmen.

■ Forfatterskolene har flere ganger blitt beskyldt for å bidra til litterær ensretting.

litteraturen. Og dersom man skal snakke om forfatterskolenes betydning, må det være at de har vært et sted hvor man kan snakke om litteratur.

Poesi og krim

Söderblom forteller at det undervises lite i skrivetekniske metoder og understreker at det er den dype samtalen som skal stå i sentrum, og han framhever at det er lærerne ved skolen har som oppgave å tilføre den nødvendige dybden.

– Men hvilke tradisjoner og

sjangere inngår i de dype samtalene? Er det modernistisk poesi eller krimbøker?

– De fleste som søker seg til litterær gestaltning i Göteborg befinner seg nok tettere på den modernistiske poesi-en, enn krimlitteraturen. Men vi underviser ikke ut fra en litterær kanon, og jeg pleier ofte å referere til John le Carré under mine seminarer.

Og når det gjelder måten å undervise på, mener Söderblom at de skandinaviske skrivekolene organiserer seg ganske likt:

– Mine erfaringer med liknende institusjoner i Tyskland og Frankrike er at de legger seg på en mer tradisjonell akademisk linje. Forfatterskolene i Skandinavia er utformet i tråd med idealene fra folkehøgskolene hvor nettopp samtalen mellom elevene har vært viktig.

– Helt avgjørende

– Forfatterskolen har vært helt avgjørende for meg, sier Mariann Aaland, student ved

«Påstandene om ensretting lar seg enkelt motbevise»

STAFFAN SÖDERBLOM, PROFESSOR

forfatterstudiet i Tromsø.

Aaland deltok med en opplesning under gårdsdagens arrangement på utestedet Blå, og hun forteller at forfatterstudiet ble det nødvendige nakketaket som skulle til for at hun begynte å skrive:

– Jeg hadde gått rundt med en forfatterdrøm i mange år, men det var først da jeg trådte over terskelen til forfatterstudiet i Bø at jeg for alvor begynte å skrive.

Nå er hun elev ved forfatterstudiet i Tromsø, og hun forstår lite av kritikken mot skolene for at de fører til litterær ensretting:

– Min erfaring er at de som går ved en forfatter-skole ofte går i mange forskjellige retninger litterært sett. Dessuten mottar vi mange ulike impulser gjennom gjestelærerne som underviser ved skolen.

Aaland viser også til de mange anerkjente forfattere som har vært elever ved forfatterskolene og mener kritikken faller på sin egen urimelighet:

– Det er vel ikke så mange som er skeptiske til musikkhøgskoler, så hvorfor skal de da være skeptiske til forfatter-skoler, sier hun.

WWW.COSMOPOLITE.NO
Cosmopolite
VOGTSGT 64, TORSHOV, SORIA MORIA

TCHÉKA

KY-STEMME FOR
MED ALBUM

LØRDAG 24. MARS
KL 21:00 KR 250/200+AVG

AMADOU & MARIAM

TORS DAG 29. MARS
KL 20:00 KR 300/250+AVG

FREDAG 20. APRIL
KL 20:00 KR 250/200+AVG

OSLO
GOSPEL UNIT 2012

SAFARI MOSAIC NGV

LØRDAG 28. APRIL
KL 20:00 KR 200+AVG

SØNDAG 29. APRIL
KL 20:00 KR 270/220+AVG

billettservice.no
tlf. 815 33 133